

Specyfikacja usługi zleconej

1. Krótka nazwa zleconej usługi:

Opracowanie studium zastosowania biomasy

2. Ogólny rodzaj usługi świadczonej przez Wykonawcę:

Przeprowadzenie studium alternatywnego i efektywnego kosztowo zastosowania biomasy z późnego koszenia roślinności, uzyskanej w wyniku zarządzania podmokłymi łąkami dla celów ochrony przyrody w Polsce

3. Wykonawca odpowiada przed:

Kierownikiem projektu LIFE-Wodniczka w OTOP

4. Osoba bezpośrednio współpracująca z Wykonawcą:

Kierownik projektu LIFE-Wodniczka w OTOP

5. Inni współpracujący z Wykonawcą:

Główny Doradca Techniczny projektu LIFE Wodniczka w OTOP

Dyrektor ds. Ochrony w OTOP

Kierownicy lokalizacji projektu LIFE-Wodniczka (8 osób)

6. Termin zlecenia:

Początek: marzec 2008

Zakończenie: czerwiec/lipiec 2008

7. Poziom wynagrodzenia:

Zgodnie z uzgodnioną ofertą, orientacyjny zakres 8 000 PLN

płatne w ratach zgodnie z umową

8. Sposób wyboru Wykonawcy:

Publiczne ogłoszenie oferty, wybrana zostanie najbardziej korzystana oferta

9. Termin składania ofert:

5 marzec 2008

10. Wymagania dotyczące zgłoszeń:

Wszystkie zgłoszenia/oferty należy przysyłać e-mailem na adres

biuro@otop.org.pl

(z kopią do wiadomości na adres: michal.radziszewski@otop.org.pl)

do 5 marca 2008.

W przypadku pytań prosimy o kontakt:

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (OTOP)

Polish Society for the Protection of Birds

ul. Odrowąża 24

05-270 Marki k. Warszawy

Poland

tel: +48-22 761 82 05; fax: +48-22 761 90 51

Osoba kontaktowa: Michal Radziszewski

Każde zgłoszenie powinno zawierać co najmniej:

- spis i krótki opis wszystkich działań ujętych w ofercie,
- uzasadnienie, iż proponowane działania są odpowiednie dla osiągnięcia celów, którym służy dana usługa,
- opis doświadczenia firmy/osoby składającej zgłoszenie, odpowiadającego usłudze,
- imiona, nazwiska i CV osób, które będą odpowiadać za wykonanie usługi,
- budżet realizacji kontraktu, spełniający następujące kryteria:
  - o uwzględnione w nim muszą zostać wszystkie podatki i opłaty ponoszone przez wykonawcę,
  - o budżet musi uwzględniać wszystkie koszty ponoszone przez wykonawcę przy realizacji kontraktu,
  - o wykazany w nim musi zostać podział pomiędzy następującymi kategoriami kosztów: wynagrodzenie personelu/ekspertów, podróże i diety, koszty materiałów,
  - o należy przedstawić w jaki sposób obliczono budżet dla każdej z tych kategorii kosztów.

11. Wiadomości podstawowe:

OTOP-BirdLife Poland razem z 6 innymi organizacjami partnerskimi realizuje projekt UE LIFE-Nature zatytułowany „Ochrona wodniczki w Polsce i Niemczech”. Jego celem jest zapewnienie przetrwania zagrożonej „pomorskiej” populacji wodniczki i wsparcie odbudowy głównej populacji tego gatunku w Dolinie Biebrzy. Oto krótkie streszczenie projektu.

Wodniczka jest najrzadszym i jedynym globalnie zagrożonym ptakiem wróblowym (status IUCN „zagrożony”) występującym na kontynencie europejskim, o bardzo małej populacji światowej, wynoszącej od 12 000 do 20 500 par. Kiedyś był to rozpowszechniony i liczny gatunek, występujący na tofowiskach niskich i podmokłych łąkach, lecz siedliska te zanikły na większości obszaru jego występowania w północnych Niemczech i Polsce, z powodu utraty i degradacji siedlisk. Ponieważ zachowanie preferowanych przez wodniczkę siedlisk jest obecnie zależne od użytkowania ziemi przez człowieka, a gatunek ten jest bardzo wrażliwy na zmiany zachodzące w tradycyjnym użytkowaniu ziemi, jego istnienie w bardzo dużej mierze zależy od prowadzenia działań ochronnych, a jego genetycznie odrębna populacja wzdłuż granicy polsko-niemieckiej (Pomorze) oraz większa - w północno-wschodniej Polsce (region Biebrzy), są w najwyższym stopniu zagrożone. Projekt obejmuje tereny lęgowe wodniczki, na których występuje 81% obecnej populacji polskiej i niemieckiej, w dwóch wymienionych regionach (ok. 2800 par), co równa się 76% całej populacji UE..

Cele: projekt ma na celu doprowadzenie do stabilizacji populacji wodniczki w jej głównych ostojach w Polsce i Niemczech, poprzez jednoczesne ulepszanie i powiększanie siedlisk w głównym bastionie tego gatunku w UE (Biebrza) oraz zapobieganie wyginięciu odrębnej populacji utrzymującej się na Pomorzu.

Międzynarodowe partnerstwo organizacji i instytucji zajmujących się ochroną przyrody, realizuje projekt na terenie 9 lokalizacji, aby osiągnąć następujące cele główne:

- 1) Podniesienie świadomości władz, głównych grup interesu i lokalnej społeczności, odnośnie potrzeby ochrony tego gatunku i jego szczególnych wymagań środowiskowych.
- 2) Poprawa i powiększenie siedlisk wodniczki na Pomorzu i nad Biebrzą.
- 3) Opracowanie i uzgodnienie trwałych mechanizmów finansowych i prawnych w celu zapewnienia długofalowego, zrównoważonego zarządzania na rzecz wodniczki w Niemczech i Polsce oraz zabezpieczenie odpowiednich środków finansowych.

Działania i środki: [...] W celu zapewnienia długofalowego efektu tego projektu nacisk położony będzie na opracowanie i przetestowanie ekonomicznych środków gospodarowania (np. obustronnie korzystne umowy z lokalnymi użytkownikami ziemi, spalanie) oraz alternatywne źródła dochodu (termo-energetyczne zastosowanie biomasy, turystyka). Projekt ma również na celu opracowanie i promowanie szczególnej polityki i mechanizmów finansowych dla korzyści gatunku i jego siedlisk, tak jak specjalne agro-środowiskowe programy.

Oczekiwane wyniki: Ochrona wodniczki spotka się ze zrozumieniem, akceptacją i wsparciem ze strony wszystkich grup interesu, na szczeblach regionalnym, krajowym i międzynarodowym. Opracowane zostaną plany zarządzania dla 9 lokalizacji projektu, dla wszystkich potencjalnych siedlisk tego gatunku (42 000 ha). Około 3000 ha zostanie odpowiednio zagospodarowanych, poprawiając w ten sposób stan około 1500 ha istniejących siedlisk wodniczki i odtwarzając około 1500 ha potencjalnych siedlisk na Pomorzu i nad Biebrzą. W tym celu zakupionych zostanie 1800 ha ziemi. Do czasu zakończenia projektu populacja na zagospodarowywanych terenach nad Biebrzą powinna wzrosnąć o 15%, przy 300 ha zasiedlonych na nowo przez wodniczkę. Do tego czasu liczba stanowisk na Pomorzu wzrośnie z 6 do 7. Metody i techniki przywracania gatunku i zagospodarowania siedlisk, zostaną wykorzystane w celach skuteczniejszego kierowania pracami w terenie, w tym samym rejonie lub na innych obszarach UE lub poza nią.

Projekt obejmuje 9 lokalizacji o łącznej powierzchni 42 000 ha. Lokalizacje te znajdują się na Pomorzu Zachodnim (6 lokalizacji w Polsce, 1 lokalizacja w Niemczech), oraz w Dolinie Biebrzy (2 lokalizacje).

Regularne, późne koszenie roślinności na torfowiskach niskich oraz podmokłych łąkach zasiedlanych przez wodniczkę, jest najbardziej skuteczną metodą zarządzania tymi siedliskami. W okresie realizacji projektu, prowadzone jest koszenie na powierzchni około 2 000 ha i ta metoda zarządzania musi być kontynuowana po zakończeniu projektu.

Kluczem do trwałej kontynuacji działań związanych z koszeniem, jest wynalezienie efektywnego kosztowo zastosowania uzyskanego materiału roślinnego, poza zanikającym, tradycyjnym jego wykorzystaniem jako pasza lub wyściółka dla inwentarza żywego.

Celem studium jest zbadanie możliwości alternatywnego i efektywnego kosztowo zastosowania biomasy uzyskanej z późnego koszenia roślinności, mając na uwadze obecne zaawansowanie dostępnej technologii, rozmieszczenie obiektów użytkujących biomasę oraz sytuację prawną w Polsce.

12. Informacje udostępniane przez OTOP

OTOP udostępni wykonawcy, na początku okresu prowadzenia prac, następujące informacje:

- ogólną charakterystykę biomasy uzyskiwanej z obszarów, których to dotyczy (skład roślinny, wartość kaloryczna, ilość i rozmieszczenie na przestrzeni kolejnych lat),
- położenie i opis lokalizacji projektu,
- związaną z tematyką prac literaturę z Niemiec i Wielkiej Brytanii (konieczna będzie również dodatkowa literatura),
- wstępną listę alternatywnych sposobów zastosowania biomasy z odnotowanymi skutkami pozytywnymi i negatywnymi.

13. Opis zlecanej usługi

13.1. Cele

- opracowanie studium alternatywnego i efektywnego kosztowo zastosowania biomasy z późnego koszenia roślinności, uzyskanej w wyniku zarządzania podmokłymi łąkami dla celów ochrony przyrody w Polsce.

13.2. Działania

- wstępne spotkanie robocze wykonawcy z przedstawicielami organizacji zamawiającej w celu uzgodnienia szczegółowego zakresu studium (1/2 dnia),
- przygotowanie listy alternatywnych sposobów zastosowania biomasy z późnego koszenia, z uwzględnieniem:
  - o kompostowania w miejscu zbioru,
  - o kompostowania poza miejscem zbioru,
  - o użycia w fermentowni,
  - o użycia w istniejących, lokalnych, małoskalowych spalarniach,
  - o użycia we własnej, małoskalowej spalarni (jak dotąd nieistniejącej),
  - o użycia w wielkoskalowej spalarni,
  - o domieszki biomasy do produktów powstających w innych procesach (oczyszczanie ścieków, destylacja itd.),

- o spalanie biomasy poza miejscem zbioru,
- poszerzona dyskusja o korzyściach i niekorzyściach z zastosowania każdego z wymienionych powyżej sposobów alternatywnego zastosowania biomasy, z uwzględnieniem:
  - o sytuacji prawnej w Polsce,
  - o obecnie dostępnej technologii,
  - o dostępności wymaganych obiektów w Polsce,
  - o wykonalności z ekonomicznego punktu widzenia, biorąc pod uwagę koszty jednorazowych inwestycji (takich jak zakup prasy do biomasy, maszyny peletującej, budowa obiektu do spalania lub kompostowania) oraz koszty bieżące (transportu, składowania itd.),
- prezentacja stosownych studiów przypadku dla istniejących obiektów, w których stosowana jest biomasa z późnego koszenia w Polsce, w tym przynajmniej:
  - o 2 małoskalowych spalarni,
  - o 2 wielkoskalowych spalarni,
  - o 1 stosowanej dla projektu kompostowni,
  - o 1 fermentowni,
- śródkresowe spotkanie z przedstawicielami organizacji zamawiającej (1/2 dnia) w kwietniu 2008,
- końcowe spotkanie z przedstawicielami organizacji zamawiającej (1/2 dnia) w czerwcu 2008, w celu przedyskutowania wniosków i wstępnej wersji raportu końcowego,
- prezentacja wyników studium podczas warsztatów na Pomorzu Zachodnim, w dniach 22-24 października 2008 (wydatki związane z podróżą i zakwaterowaniem na warsztatach zostaną pokryte przez organizację zamawiającą).

13.3. Oczekiwane rezultaty

- Raport śródkresowy dostarczony na tydzień przed spotkaniem śródkresowym, zawierający:
  - o opis postępów w przeprowadzonym studium
  - o prezentacja wstępnych rezultatów
  - o potencjalne modyfikacje pierwotnie uzgodnionego zakresu studium,
- Raport końcowy dostarczony po spotkaniu końcowym, przed końcem czerwca 2008, zawierający:
  - o lista alternatywnych sposobów zastosowania biomasy z późnego koszenia
  - o raport na temat możliwości zastosowania każdego z wymienionych powyżej sposobów wykorzystania biomasy w obecnych warunkach w Polsce,
  - o stosowne studia przypadku dla istniejących obiektów,

- o lista ekspertów, z którymi nawiązano kontakt oraz lista kluczowej literatury,
- Prezentacja rezultatów studium na warsztatach.

13.4. Metody

- przegląd dostępnej literatury
- kontakty z ekspertami w danej dziedzinie
- kontakty z osobami prowadzącymi stosowne obiekty lub projekty

14. Profil osobowy eksperta

14.1. Język komunikacji

Językami roboczymi przy realizacji kontraktu będą język angielski lub język polski.

14.2. Eksperti

Zgłoszenie powinno zawierać przynajmniej imię, nazwisko i CV eksperta prowadzącego realizację zlecenia. Można wymienić dodatkowych ekspertów, jeśli uważa się to za możliwe.

Główny ekspert powinien spełniać następujące podstawowe kryteria:

WYMAGANE:

- wyższe wykształcenie w dziedzinie ekonomii, inżynierii, rolnictwa, ekologii, kształtowania krajobrazu lub podobne,
- wiedza i udokumentowane doświadczenie w zakresie alternatywnego wykorzystania biomasy, np. jako biopaliwa, w Polsce,
- znajomość przepisów finansowych i prawnych odnoszących się do alternatywnego wykorzystania biomasy
- biegła znajomość języka polskiego w mowie i piśmie
- umiejętność czytania ze zrozumieniem dokumentów w języku angielskim
- znajomość komputera (Word, e-mail)

MILE WIDZIANE:

- biegła znajomość języka angielskiego w mowie i piśmie

15. Sprawozdawczość i terminy dostarczenia wyników

- przedstawienie raportu śródkresowego i końcowego zgodnie z opisem w punkcie 13.3. Dokładne daty zostaną uzgodnione podczas pierwszego spotkania roboczego.
- prezentacja wyników podczas warsztatów w dniach 22-24 października 2008.